1872. IV. évfolyam. 201. szám. Csütörtök, október 10.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben.
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni baloldali part közlönye.
Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semadatnak vissza.

A miniszterelnök nagylelküsége.

⊙) Köztudomásu dolog, hogy a kormánypárt a legközelebbi képviselőválasztások alkalmával végkép megfeszitette minden erejét.

Győzött is!

Az ily győzelmekről mondja és joggal mondhatja is a példabeszéd azt, mit egyik török szultán a magyarok feletti győzelmekor nyilvánitott: „még egy ily győzelem, s veszve vagyunk!"

Győzött a kormánypárt, s győzött a kormány, de vesztett az alkotmányossági érzület, vesztett a törvényiránti tisztelet és vesztett a közerkölcsiség.

S ha még egy ily győzelem babérjain pihenhet meg a kormány: bizony a nemzet erkölcsi sülyedése óriási mérvben fokozódik általa!

Mindenki tudja, hogy a miniszterelnök Lónyay Menyhért gróf erős pártember, pártember a szó szoros értelmében még a kormány polczán is, ahol a nemzetet kellene képviselni.

Annál feltünőbb tehát azon nagylelküség szinébe öltöztetett nyilatkozata, mit legközelebb a képviselőházban tett, miszerint tudniillik a jobboldal és az ellenzék egyesüléseért kész volna felajánlani állását!

Oly vastag szinezetü pártembertől, mint Lónyay, valóban meglepő nyilatkozat ez!

Lehet, hogy azért tette, mert erősen hiszi, hogy ez egyesülés, mint természetellenes dolog, nem fog bekövetkezhetni.

De meg ugyancsak megkötötte a csomót előre, mely ez eset bekövetkezé- [illegible] helyre jönne.

Tudniilik azon feltételt tette az egyesüléshez, hogy a kormánypárt elvei veszélyeztetve ne legyenek!

No, azt mindenki sejtheti, hogy az ily egyesülés nem lenne egyéb, mint az ellenzéknek a kormánypártba beolvadása. De meg azt is tudhatja mindenki, hogy ily beolvadásról még csak szó sem lehet az ellenzék részéről, mely az ország önállósága s függetlensége biztositékait fel nem adta soha és nem adja fel ezután sem!

Jól tudta tehát a miniszterelnök, mit beszél, midőn nagylelküséget látszott tanusitani tüntetett önfeláldozási szándéka nyilvánitásával!...

Hanem, a ki ismeri Lónyaynak végtelen ambitióját, telhetetlen hatalomvágyát és uralkodási hajlamait; aki tudja, hogy Lónyay, ki egész életében üzletembernek bizonyitotta magát, miniszterelnöksége alatt, legalább szinleg, visszavonult üzleti kedvencz foglalkozásainak élveitől is: az bizonyára nem kiván magyarázatot arra, hogy mennyivel jobban szereti Lónyai a hatalmat, a miniszteri tárczát még az üzlet érdekei s gyönyöreinél is!

Annál feltünőbb tehát ama nyilatkozata, mely miniszteri tárczájától megválásának esélyét is kilátásba teszi!

Ha a körülmények összehatását vizsgáljuk; ha lélektani indokokat keresünk arra, hogy mi indithatta Lónyay grófot ama nagylelkü nyilatkozatra: bizonyára nem fejthetjük meg máskép a csomót, mint ugy, hogy Lónyayt a gyöngeségérzete fogta el!

Ugyanis, bármily nagy győzelmet látszott is aratni a kormány a legutóbbi választások alkalmával, kétségtelen az, hogy ez szörnyü erőmegfeszitésbe került; s félő, hogy másodszor nem fog ismétlődhetni.

Ezért ohajtaná a miniszterelnök a két párt egyesülését, vagyis inkább az ellenzéknek a kormánypártba beolvadását; jól tudván azt, hogy az ellenzék soraival megerősedendett kormánypárt az önfeláldozást szenvelgő miniszterelnököt még erősebben megtartaná a miniszteri polczon.

Ily indokokon nyugszik a miniszterelnök nagy lelküsége, mely nem egyéb, mint az önérdeknek, a telhetetlen hatalomszomjnak és az uralkodásvágynak legerősebb kinyomata!

Annálfogva a lélektani indokokat fürkésző szemei előtt minden becsét el veszti az ily hánytorgatott nagylelküség!

— **Október 6. Aradon és Mácsán.** A nemzeti kegyelet minden évben megszokott emlékezni az aradi vértanukról, azok elvérzése napján. Ily emlékünnepély szinhelye volt az idén Arad, hol a hősök kivégeztettek s Mácsa, hol Damjanich és Lahner porai nyugosznak. Aradon a vár előtti tér feketével volt bevonva. Itt állott a közönség, s egy pap sem jelenvén meg, egy honvéd tartott imát, majd a dalárda zengte el a Szózatot, mely után Tiszti Lajos tartott szép alkalmi beszédet, végül dalok zárák be az ünnepélyt. — Mácsára Damjanicsné küldött két koszorut férje és Lahner sirjára; itt is nagy közönség jelent meg, Vörös Ignácz tartott beszédet, s a két hős sirja az urodalom részéről is megkoszoruztatott. Legyen áldott köztünk a dicső vértanuk emlékezete!

— **Képviselőválasztás.** Sopron városa egyhangulag Tréfort Ágostont választá orsz.

— **Kinevezések.** Hertelendi Kálmán Zalamegye főispánjává, — Széher Mihály a fővárosi küzmunkatanács tagjává neveztetett ki.

— **A közös miniszterek** is jelen voltak a tegnapelőtti minisztertanácsban, melyen megállapitatott ama nyilatkozat, melyet a kormány tett a delegátiókban a hadügyi költségvetés alkalmával.

— **A királynéval** Mária-Valéria főherczegnő is le fog jönni Budára rövid időn.

A magyar ipar érdekében!

— A debreczeni iparegyesületi takarék és hitelintézet részvényeire szépen folynak az aláirások. A mi valóban örömünkre szolgál, mert a jelen időszakban megindult bankáramlatok közt a fentirt vállalat örvendetes kivételt képez. Mig ugyanis a szédelgés e korszakában számtalan vállalat nem a természetes szükségérzet kifolyásai voltak, hanem csupán a vállalkozó érdektársaknak nyereségvágya kielégitésére mesterséges uton indittattak meg: a debreczeni iparegyesületi takarék és hitelintézet, az ipar érdekei előmozditása szempontjából tekintve, régen érzett szükség természetes kielégitésére szolgál közegül.

Városunk iparos lakossága a mivelődés egyik hatalmas biztositékának, a középosztálynak legjelentékenyebb részét képezi. De eddigelé — valljuk meg — ez osztály érdekei majdnem legkevesebb támogatásban részesültek ugy városunkban, mint átalában az országban.

A Lajtán tuli tartományok folytonosan kiválóbb kedvezményekben részesitették az osztrák ipart; miga magyar ipar védtelenül hagyatott, s kellő támogatásnak nem örvendezhetett. Innen iparosainknak az osztrák ipar által folytonos legyőzetése.

A magyar iparnak tehát, mely értelmiség és képesség tekintetében nem enged az osztrák, sőt átalában a külföldi ipar képviselőinek sem, erős támogatásra van szüksége, hogy anyagilag segélyeztetvén, képes legyen kifejteni erejét, s iparosainkat az idegen verseny ellenében ótalom alá vevén, anyagi és szellemi müvelődésünk hatalmas lendületet nyerjen általok.

E czélra alakult a fönebbi intézet.

Annálfogva egész készséggel karoljuk fel iparosaink érdekét, s szivünkön viseljük sorsukat, midőn a t. cz. közönséget a nevezett vállalat minél erősebb támogatására felhivjuk.

Egy részvény ára 50 ft., melyből csak 25 ftot kell befizetni, azt is több izben. Tehát meg van könnyitve a vállalatban részvétel.

S a mellett, hogy a czél üdvös a vállalat igen jövedelmezőnek is igérkezik!

Tehát irjunk alá minél többet, minél többen!

Visszatekintés a gazdasszonyi kiállitásra.

, Most már bezáratott a tárlat, melyet „debreczeni gazdasszonyi kiállitásnak" neveztünk. Nem vakit bennünket az ott ragyogó fény, s igy talán elfogulatlanabbul mondjuk ki nézeteinket, mint ennek előtte.

Legelső megjegyzésünk, hogy e tárlat nem felelt meg „debreczeni gazdasszonyi kiállitás" czimének, már csak azon egyszerü okból sem, mert annak nagyobb része Erdélyből küldetett.

A debreczeni nők — ugy látszik — meglehetős kevés érdekeltséget mutattak e kiállitás iránt, s ha Erdély nem segit, a debreczeni gazdasszonyok munkásságán nem sok nézni való volt.

A debreczeni nővilágnak kellett volna ebben részt venni, mig igy csak egyesek tüntették fel müködésük eredményét.

Meg kell aztán adnunk, hogy azok, kik járultak a kiállitáshoz, nagy részben gyönyörü darabokkal állottak elő. Nem hallgathatjuk el ugyan azt sem, hogy volt biz ott nehány nem kiállitásra való tárgy is, s épen a debreczeniek közt.

Első napon például szinte szégyenkedve láttuk, hogy a ruhakészités csupán egy erdélyi öltöny által volt képviselve, mig aztán másnap Farkas Irma egy szép reggeli pongyola kiállitásával mintegy megmenté a — „debreczeni gazdasszonyok" jó hirnevét e téren.

Hanem mit szólnak aztán erre az idegenek, kik nem veszik számba a közönyösséget, hanem egyszerüen abból itélnek, a mit láttak, s elmondják, hogy a debreczeni nők ruhakészitési ügyességöket csak egy darab öltöny által képviselteték.

Mi e kiállitástól azt vártuk volna, hogy ez a női munkakört teljes diszében mutassa be.

Azonban, annak daczára, hogy nőink többsége közönyös volt is az ügy iránt, azokról, a mik kiállittattak, csak elismeréssel szólhatunk.

A fehérnemü varrásban Nyiri Julcsa és Herglotz Erzsike szép példányokat állitottak ki. Az áruvák által kötött harisnyák szintén kitüntetést érdemelnek. A házisapka készitők közül felemlitendők Vecsei Imréné és Örvényi Vilmosné. Gyönyörü szőnyegeket állitottak ki a Zengei-nővérek és Komlóssy Imréné, disz ágytakarót Veres Lászlóné. A diszmunkák voltak legnagyobb számban képviselve, ezek közül különösebben figyelmet érdemelnek: Farkas Irma, Fráter Margit, Steinfeld Ida, Pusztai Róza, Husli Luiz, Sárossy Paula, gr. Bethlen-Mikó Róza és Veres Lászlóné stb. készitményei. A festészetet Stegmüller Sándorné és Komlóssy Imre, a rajzot Hódi Gyula képviselteték.

Ezeket tartottuk még szükségesnek felemliteni a kiállitás debreczeni osztályából.

Óhajtandó volna, ha az ily kiállitás minden évben ismételtetnék; és hiszszük, hogy ez által meglehetne törni a közönyösséget; igy egy második tárlat jobban megfelelne — debreczeni gazdasszonyi kiállitás czimének.

Világkiállitási ügyek.

— Nem mulaszthatjuk el olvasóinknak tudomására juttatni azon dolgokat, melyek a bécsi világkiállitás ügye körül felszinre kerülnek.

Ime a legujabb tudni valók.

A bécsi világkiállitás magyar osztályának méltó felszerelhetése és észszerü berendezése tekintetéből, mi a főigazgatósággal való szakadatlan érintkezést és magán a kiállitás helyén való minden pillanatban lehetséges intézkedést teszi szükségessé, a kiállitási m. k. biztosság müszaki osztályát most már Bécsbe helyezte át.

A világkiállitásra szükségelt szekrények és egyéb kiállitási készülékek ügyében a hazai kiállitók ismételten felszólittatnak, miszerint azok megrendelését, illetőleg készittetésök eszközlésbe vételét még néhány hétre halaszszák el, melyek letelte után a kiállitandó tárgyak minden nemére nézve a jelenleg munkában levő általános berendezési tervezet alapján a szekrényeknek és egyéb kiállitási készülékeknek legalkalmasabb formája, nagysága, szine stb. a ternek végleges megállapitásával együtt minden egyes kiállitóval közöltetni fog.

Iparosmunkások és segédek éremdijaztatása a bécsi világkiállitáson jóval nagyobb mérvben és a már megállapitott szabványokhoz képest sokkal rendszeresebb módon fog történni, mint az eddig megtartott világkiállitások bármelyikén történt volt. A kiosztandó érmek közt van egy kizárólag a „közremunkálónak" ajánlott is. Kivánatos, hogy ez érem hazánkfiai közül mentől többnek adományoztassék. Felkéretnek ennélfogva a hazai kiállitók, miszerint azon munkásokat, kik a kiállitandó tárgyak előállitásával foglalkoznak, már most figyelmeztessék arra, hogy kitünő munkákért nemcsak a kiállitó, hanem annak segédje is, amennyiben közremunkálása dicséretre érdemes, a tárgynak jelességére vagy szépségére lényeges befolyással volt, érem megitélése által ki fog tüntettetni.

Az iparpalota a mult hó vége óta be van fejezve; aug. 29-kén a köröud nagy gyürüje szintén a meghatározott 80 láb magasságig emeltetett, és most már szilárdan nyugszik 36 öntött vas oszlopán. A köröud tágassága 102 méter (370 angol láb). A köröud óriási mérveit legjobban feltünteti az, melyben össze van hasonlitva a londoni Pál-templomával, (112 ang. láb), a római Péter templomával (157 láb), és az 1862. évi londoni kiállitási palota kupolyájával (160 láb). Az iparpalota belső diszitésein szorgalmasan dolgoznak. A többi kiállitási épitkezések szintén meglepő gyorsasággal haladnak. Ujabban egy aquarium épitése is el lőn határozva; ennek két osztálya lesz, az egyik édes vizi, a másik tengeri állatok számára, melyek az osztrák folyók és az Adria halgazdagságának feltüntetésére fognak szolgálni.

Szinházi szemle.

Mult kedden szinre került „**Viola**" eredeti népszinmü 5 felv. B. Eötvös József „Falu jegyzője" czimü regényéből véve szabadon irta Szigeti József. Az előadás összevágóan folyt le; Zöldi kitünő czigány volt, Temesvári (Viola), Szabál Róza (Vilma), Gerecs (Csillag), Foltényi (Macskaházi) dicséretesen müködtek. Közönség csekély számmal.

Tegnap uj vigjáték adatott: „**Ellenségek vagy két virilis**", 3 felv. irta Rosen Gyula, magyar szinre alkalmazta Lukácsi Sándor. E vigjáték meséje igen egyszerü a köznapi. Két szomszéd ellenséges viszonyban él egymással, s ezek zsörtölődéseiből áll a darab nagy része; mindegyikőjöknek van egy jelöltjük, kit a főispán kegyébe akarnak juttatni, de egyik sem tudja a másik jelöltjének nevét, mig végre egy hozzájuk küldött levélből megtudják, hogy tulajdonképen mindketten a fiatal orvost ajánlották a főispánnak. Az egyik virilis Istvánfi fia elveszi a másik virilis Sziklavári leányát, a fiatal orvos pedig az Istvánfi leányát, s a két haragos szomszéd megbékül. A gyenge kompoziczióju darabból hiányzik a vigjátéki él. A szereplők igyekezettel játszottak. A két virilis Horvát V. és Dósa volt. Ez este kezdődött a bérlet s közönség közép számmal jelent meg.

UJDONSAGOK.

* **A városi költségelőirányzat** tárgyában, holnap (okt. 11.) délután három órakor a gazdasági, jogi és pénzügyi vegyes bizottmány a városház kis termében ülést tart; a tárgy fontossága megérdemli, hogy minél többen látogassák az ülést az illető tagok közül.

* **Kézi munkákért a kiállitáson nyertek:** Vizkeleti Feriné frivolitát ing, Tekló Karolin fehér himzés, Tekló Karolin harisnya, Telegdi Lászlóné himzett gyermekruha, Oszterlám Ernőné himzett paplan, gr. Eszterházy Kálmánné himzett szőnyeg, gr. Bethlen Vilma himzett selyem ruha, Poroszlay Ida ing, Nyiri Julcsa ing, br. Bornemisza Albertné kézi testménye porczellánra, Dalmy Teréz és Etelka asztal teritő, Dragota Sándorné foltozás, mindnyájan érmet. Báró Veselényi frivolitát párna, Schäwel Gizella frivolitát zsebkendő, Kőmüves Amália frivolitát gallér, báró Huszár Ádámné himzett fatartó láda, Kainné Borsos Róza himzett zsebkendő, mindnyájan dicséretet. Angyal Róza himzett zsebkendő, gr. Kornizs Zsigmondné himzett kép kitüntetést érdemelt. Báró Györffy Sámuelné himzett kép, b. Huszár Károlyné horgolt paplan, Sárosy Paula himzett kis párna, Mencze Hermin ing, Herglocz Erzsike háló rekli, gr. Bethlen Vilma point de lace kis párna, Farkas Tulia point de lace csipke, Kollner Illésné kötött reklik, Mencze Henrikné szokinya sajátkezüleg rajzolva, Popper Berta kivarrt paplan, Farkas Irma reggeli pongyola, Tóth Lajosné Greff Karolina kötött gyermekrekli és fejkötő, Berger Henrikné zsubrikálás, Szatmári Teréz papir bokréta, Gräffl Györffy Róza horgolt kendő kivarrt virágokkal, Sesztina Piroska ingvarrás és himzés, Bauer Mari reczefejkötő, Kádas János 4 gyermek fejkötő, Tóth Ferenczné divány és szék ellenző reczemunka megdicsértettek.

* **Az iskolai** év ma kezdetett meg a ref. főiskolában; a segélyt kérő isteni tisztelet dél előtt nyolcz órakor ment végbe, s már délután előadások tartattak.

* **A kertészegylet** gyümölcsfáinak névsora már elkészült a nyomdában, s annak szétküldése meg is kezdetett.

* **A város főbb utczáinak** kiburkolása régóta égető szükség, s mint tegnapi lapunkban emlitők, elvileg már 1870. évben elvolt határozva egy kölcsön felvétele e czélra is. Városunk országgyülési képviselői, jelesen Kiss Lajos és Molnár György személyesen győződvén meg a Pesten egy nagy angol társulat által természetes asphalt-tal eszközölt burkolatnak nagy czélszerüségéről, (melynek legjobb bizonyitéka, hogy a közmunkák tanácsa és Pest város közönsége ez évben közel 16,000 négyszeg ölnyi utczák kiburkoltatását elrendelé, melyek közül a hatvani, váczi és dorottyautczák, a nagy közut egyrésze s több más tettleg már el is készült) a társaság képviselőjét felszóliták, hogy Debreczenben személyesen megjelenve, ez ügybeni ajánlatát a város közönségének terjeszsze elő. Tudtunkkal Novelly Antal oly fizetési feltételeket készül a társulat nevében ajánlatában előterjeszteni, melyek folytán a kölcsön felvétele e czélra teljesen szükségtelenné válik.

* **A polgári kör** ma a kör helyiségében esteli 6 órakor választmányi gyülést tart, melyre figyelmeztetjük az illető tagokat.

* **Nagy árverelés** tartatott tegnap a városháznál, illetőleg a gazdasszonyi kiállitáson; különösen kapósak voltak a borok, melyek

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Második rész.

(Folytatás.)

A gyárbirtokos udvariasan nyujtotta karját, a szobába vezette, s igy szóllott Mariquittához fordulva:

— Nőmmeli beszélgetésem alatt háboritatlanul akarok lenni.

Ezzel az ajtót bezárta.

Mariquitta utána nézett és felkiáltott:

— Jó isten! néni, most lesz egy jelenet ujra. Ha papa valakivel háboritatlanul akar beszélni, már tudjuk mit jelent. Most bizonyosan veszekedni akar. Mit tegyek ez idő alatt?

— Azokat az iratokat, miket papa neked adott leiratozni, felelt Marie néni.

— Nem, ahoz nincs kedvem, akkor inkább egy kirándulást teszek a mühelyek felé.

Mig Mariquitta e szándékát követte, arról adjunk tudósitást, a mi Magda és a gyárbirtokos közt történt.

— No kedves barátném — mondá Sturm, és egy sophára ült le, mi az a mit voltaképen mondani akarsz? Beszélj te először, az nemed előnyéhez tartozik.

Magdát átható, éles tekintettel nézte.

— Igéretedre akartalak figyelmeztetni, melyet nekem egybekelésünk előtt, foglalkozásomra nézve tettél. Eddig mindég kivánságodhoz alkalmaztam magam, és pedig azon reménybén, hogy magad fogsz emlékezni azon feltételre, a mit én, midőn kezedet ajánlottad nekem, kikötöttem.

— Akkor szavadat adtad, hogy előtted e feltétel szent leend, ha nőd leszek.

— Készen vagy? kérdé a gyárbirtokos.

— Igen.

— Jó! Igéretemre azt mondom a mit a spártai Lysander:

— Férfiak esküvel játszanak, a gyermekek koczkával.

— Ha a férfi egy ellenálló nőt magáévá akar tenni, akkor megigér mindent, mit az kiván, mert jól tudja hogy a férj nincs kötelezve azt megtartani, mit a szerelmes kérő igért.

— Mit? — kiáltá Magda hevesen, tehát csalás volt az?

— Édes barátném, ha én beszélek, akkor hallgatnod kell, igy tettem én hajdan. Ez tiszteleт, a mit tőled megvárni jogom van. Ezt el ne feledd.

Magda bibor piros lett; de hallgatott.

A gyárbirtokos folytatá.

— Én utálom a henye életet, és az én nőm az örökkévalóságban nem fog élni.

— Gunnar, az isten nevére, mit mondasz! kiálta Magda, s megragadta karjánál fogva.

— Azt mondom, hogy csendesen légy, és hallgass engem végig, szólt türelmetlenül a férfi.

— Azon pillanattól, hogy nőm lettél, az enyém vagy, és rendelkezem időddel és foglalatosságaiddal.

— Magam is oly férfi vagyok, a ki éltemet komoly és hasznos dolgokra forditottam, s nem akarok arról mit sem tudni, hogy nőm életét ostobaságokra forditsa.

— Kötelessége, és tartozása a nőnek, hogy férjének segitsen, érdeklődjék azért, a mi azt érdekli, és igyekezzék bele élni magát azon foglalatosságba, mely annak gondolatát igénybe veszi.

— Az emberek durva állapotában a nő rabszolgája volt a férjnek, és oly dolgokat végzett, miket ez lealacsonyitónak tartott. Most már müvelődtünk, nektek nagyobb szabadságot és jogokat adtunk, de férjeitek iránti kötelességtek alól fel nem mentettünk, s te talán soha sem voltál azon hitben, hogy magad azok alól emancipálhatod?

— Nem, abban a hitben nem voltam; de midőn vonakodtam a sorsomat a tiedhez kötni, azt mondtad: Én nem akarom hogy nőm a háztartási teendőkkel magát bemocskolja, hanem nekem tetszik, ha különösen azzal foglalkozik, a mi őt mulattatja, és a költészet által szeliditi a prozaiságot a mi körülveszi.

— Ezek voltak a szavak Gunnár, melyeket.

— Most tegyünk ide pontot, — kiáltá hevesen a gyárbirtokos és hirtelen felállott.

— Fölösleges azt, a mit mondtam, ismételni. Most arról van szó, hogy te, arra, a mit mondok, figyelj. Azt hiszed, hogy egy leányt, a milyen te vagy, választottam volna czél nélkül? Nem, épen az ily személynek kellene háládatosnak lenni az iránt, a ki neki mindent adott, a mire szüksége volt, és a mit nélkülözött.

— Azért emeltelek föl magamhoz. Én tisztelt és becsült nevet ajándékoztam neked, és a tekintélyt, melyet élvezek, te is megoszthatod, e mellett oly szerencsés anyagi helyzetbe léptél, mely felülmul mindent, a mit csak álmodhattál volna. Ez jogot ad neked a mások tiszteletére, s ennek érzetében hordozod fejedet oly magasan, mint azt most teszed.

— No jó, mind ezekért nekem valami kárpótlást kell kapnom! És én követelem is hogy akaratomnak vakon engedelmeskedjél, és hogy lelkiismeretesen törekedjél azon csekély igényeknek megfelelni, melyeket irányodban nyilvánitok, és hogy minden ostoba képzelődéseidet ezekért feláldozd.

(Folyt. következik.)

magas árakon keltek el; egyébiránt mindenek meg kellett biz ott adni az árát borsosan. No de jótékony czélra esett.

* **Semsey Lajos** B. Ujvároson az éjjel hirtelen halállal kimult életének 33-ik évében. Még a keddi lóversenyen jelen volt, s innen B.-Ujvárosra, birtokára kirándult, a nélkül, hogy valami baja lett volna. Béke hamvaira!

* **Ellenőrzési szemle** tartatik a Debreczenben születtek és itt tartózkodókra nézve, a kik a szabadságolt állományban és a tartalékosok közt vannak; a szemle okt. 21. 22. és 23-ik napjain lesz a városház nagy termében.

* **Rendőrségünk** a vásári alkalomra igen czélszerü szabályrendeletet adott ki akkor, midőn eltiltá az önkéntes árveréseket; ezzel sok visszaélés szokott történni, kivált azok részéről, kik czikkeiket frendesen ily uton szokták értékesitni.

* **Megkaptuk** a Dolinai Gyula által szerkesztett „Kis ujság“ negyedik évi folyamának első számát, mely tartalomdusan van összeállitva, s szép képekkel diszeskedik; az ügyes szerkesztő — ugy látszik — nem kimél áldozatot és fáradságot e lap ügyében, s ez igyekezet fel is tünik vállalatán. Ajánljuk a szülők figyelmébe e legjobb gyermeklapot, ára 3 hóra 1 frt, mely Pestre a szerkesztőhöz küldendő.

* **Vitézi tett.** Két katona a mult éjjel abban lelte kedvét, hogy egy gázlámpát hajigált, s vitézeink kárt is tettek. A hősök átadattak megbüntetés végett a katonai hatóságnak.

* **Hirdetvény.** A magyar északkeleti vasut vezérigazgatósága ezennel közhirré teszi, hogy az elsőbbségi részletkötvényeknek f. évi október hó 1-sö napján eszközölt második kisorsolása alkalmával a 4701-től 4800 ig a 42,058-tól 42,070 ig és a 102,588 tól 102,600-ig terjedő számu összesen 126 db kötvény huzatott ki. Ezen kötvények visszafizetése 1873. évi april. 1-én az eredeti elsőbbségi részletkötvények visszaadása mellett, és pedig a tulajdonos szabad választása szerint, vagy az anglo-hungarian banknál Pesten, vagy az angol-osztrák banknál Bécsben, 500 o. é. valóságos ezüst forinttal a bemutató kezeihez történik. A visszafizetésre kitüzött naptól fogva, a kisorsolt elsőbbségi kötvények minden további kamatozása megszünik, ennélfogva tehát, a beváltás alkalmával az illető eredeti elsőbbségi részletkötvényen kivül, minden ahhoz tartozó, s azon napig még le nem járt kamatszelvény és utalvány is visszaadandó; ellenkező esetben a hiányzó szelvények összege a tőkéből levonatik, és azoknak megsemmisitéseig kamatozás nélkül visszatartatik. Pesten, 1872. évi október 2-án. A vezérigazgatóság.

* **A nőegyleti kisorsoláson** e következő számok huzattak ki: 2859. 6853. 4110. 1745. 2354. 26 1. 2774. 2349. 2588. 7131. 6876. 4867. 2397. 7323. 3233. 6330. 3422. 371. 1143. 7890. 4016. 5361. 5164. 4139. 472. 166. 7327. 7796. 6895. 6928. 5781. 7159. 4848. 974. 5837. 6777. 7691. 3917. 5978. 1641. 1665. 6809. 6924. 7161 2004. 973. 130. 4892. 7925. 458. 5316. 5994. 3013. 44. 2214. 2514. 2432. 6474. 6893. 2142. 2604. 4312. 5985. 4664. 7505. 3954 6213. 3932. 4585. 5877. 2084. 7783. 4922. 7459. 4334. 6913. 6276. 2148. 6530. 4475. 3698. 5754. 1306. 7172. 5436. 2414. 772. 3874. 3525. 79. 5954.. 2467. 7720. 7889. 907. 4781. 5045. 6907. 6405. 834. 2828. 7365. 3056. 4752. 6032. 5700. 1791. 885. 6478. 3157. 5036. 3849. 7768. 7920. 1846. 6580. 3504. 1327. 4290. 7872. 7405. 4142. 3463. 6834. 4990. 5865. 2816. 7540. 5238. 7529. 3482. 2737. 5960. 3034. 2448. 6408. 6255. 7621. 3549. 3473. 1850. 7247. 4646. 3754. 3122. 2225. 6096. 2698. 1023. 6707. 370. 2019. 6647. 1003. 7217. 7544. 7675. 6087. 7073. 1940. 4145. 4263. 3005. 4648. 2484. 5063. 5863. 3154. 5053. 4365. 4415. 6092. 3909. 6970. 3077. 4868. 6773. 7923. 7859. 4397. 6223. 7547. 5302. 3403. 7878. 1947. 840. 6482. 179. 810. 7644. 2714. 7612. 3958. 6944. 663. 7483. 6945. 6254. 4055. 7315. 3514. 5241. 3018. 1185. 5883. 6730. 3967. 4644. 1213. 1735. 6271. 5365. 461. 91. 6485. 6125. 414. 7274. 3554. 6071. 7130. 5141. 5286. 2055. 2144. 2809. 5996. 3884. 2464. 1769. 2210. 3427. 4248. 507. 1133. 7441. 4540. 1982. 1146. 6179. 2843. 804. 1370. 7731. 239. 1180. 1504. 3099. 6640. 7987. 745. 5929. 5188. 580. 2534. 4039, 4040. 7668. 720. 2931. 7600. 2115. 2653. 5816. 5535. 7426. 3868. 3391. 4006. 7098. 6354. 96. 176. 4386. 7564. 6359. 1225. 5246. 5212. 715. 4521. 2777. 2828. 5431. 3486. 796. 930. 686. 4673. 382. 7468. 3586. 422. 3511. 350. 6292. 4338. 40. 444. 3037. 2054. 1020. 6740. 895. 7680. 852. 786. 4182. 2756. 2075. 1612. 3228. 2081. 5210. 4555. 494. 7488. 6805. 1848. 2418. 4672. 5074. 2669. 1655. 1375. 6989. Debreczen 1872. okt. 10.

* **A kucsébérek** a szigoru tilalom daczára is kezdenek elszaporodni ismét városunkban; a mult éjjel egy ily szerencsejátékos megcsipetett, s a városból kiutasittatott.

* **Uj divat.** A közelebbi vásár alkalmával a ruhakereskedők némelyikénél az kezdett divatba jönni, hogy a megvásárolt ruhát a kereskedő haza igérte küldeni, s ha a jóhiszemü vevő ott hagyá, roszabb darabot kézbesitettek neki. Ezt is jó tudni.

* **Hütlen kezelésért** a mezei rendőrség egy csőszt közelebb elbocsátott, s még előbb illendően megbüntetett.

* **A honvédcsapatok számára az 1872.** nov. 1-től 1873. okt. végéig szükséglendő kenyér, (ez Debreczenben 1873. jan. 1-től) lótáp és anyagjárandóság biztositása ügyében a zászlóalj parancsnokságánál helyben e hó 14-én, és Karczagon e hó 15-én ujabb árlejtés fog tartatni. (Az e tárgyról szólott hirdetésünkbe csuszott sajtóhiba ez értelemben igazitandó ki.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése okt. 9-én.

Elnök Bittó, ki beadja Kővárvidék kérvényét a virilisszavazatok eltörlése iránt. (Helyeslés balról.)

Miletics interpellálja a bel- és igazságügyért, amaz az ujvidéki polgármesterválasztás, ezt a követválasztások alkalmával beszárt egyének tárgyában.

Következik a válaszfelirati vita.

Tóth V. belügyér a választásoknál követett s az ellenzék által megtámadott eljárását védelmezi, s polemizál Tisza Kálmánnal.

Pulszki F. védi saját javaslatát, s az ellenzék feliratával szemben megjegyzi, hogy minden kiadás beruházásokra fordittatott.

Tissa Kálmán Pulszki állitásait visszautasitá, s Tóth Vilmos beszédére reflektált s a baloldal zajos éljenzése közt ajánlja elfogadásra válaszfelirati javaslatát.

Tisza K. beszéde után az ülés bezáratott.

Délutáni posta.

— Páris, okt. 9. A nemzeti gyülés a hadsereg szervezésével kezdi tárgyalásait.

— Berlin, okt. 9. A „Provinzial Correspondez“ jelenti, hogy alkudozások Ausztriával a szociális kérdés ügyében egy pár hét mulva meg fognak kezdődni.

KÖZGAZDASAG.

Debreczeni országos (Dienes napi) vásár hivatalos jelentése: 1 pár hizott ökör 340—350 frt, 1 pár hizott tehén 130—150 frt, 1 pár I-sö rendü jármos ökör 350—400 frt, 1 pár II-od rendü jármos ökör 240—280 frt, 1 pár III-ad rendü jármos ökör 230—250 frt. 1 darab jó igás ló 120—130 frt, 1 drb. hizott sertés 150 font szalonás 60—65 frt, 1 pár fél éves sovány süldő 12—14 frt, 1 pár esztendős sovány sertés 20—22 frt, 1 pár két esztendős sovány sertés 32—35 frt, anya birka 8—11 frt, magyar ju 13—15 frt, ürü birka 13—18 frt, ökör bőr 32—35 frt, tehén bőr 22—24 frt, ló bőr 9—10 frt, juh bőr 3.50—4 frt, bárány bőr 2—2 frt 50 kr, 1 darab ölni való veres borju 18—20 frt, nyársra való malacz 1.50—2 frt.

A „Debreczen“ eredeti

MAGANTAVIRATAI.

— Darmstadt, okt. 10. A német nők gyülését igen számosan látogatják; Ludovica herczegnő palotàjában tartott választmányi gyülésen 50 hölgy jelent meg mint kiküldött.

— Páris, okt. 10 Az orleánsi püspök Dupanloup a seminàriumok elnökeihez intézett köriratában rendeli, miként azok a nevelésügyi miniszter legutóbb közzétett tanitási rendeletéről semmi tudomást se vegyenek, mivel annak radikális változtatása, Franciaország eddigi nevelési rendszerét teljesen megsemmisiti.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A „TISZA BIZTOSITÓ ÉS JELZÁLOG-BANK“

DEBRECZENBEN.

Alaptőke két millió forint oszt. ért.

Van szerencsénk ezennel a n. érd. közönség tudomására juttatni, hogy a nagymélt. magyar kir. kereskedelmi miniszterium folyó évi julius 21-kén kelt 9192. sz. engedélye alapján, a **„Tisza biztositó és jelzálog-bank“** Debreczenben, **üzleti működését folyó évi szept. 9-kén megkezdte.**

Biztositunk **tűz és jég ellen** a lehető legjutányosabb dijak mellett.

Dijszabályaink megállapitásánál kiterjeszkedünk az életbiztositás terén ez ideig felmerült minden ágra és módozatra.

És a biztositó t. cz. közönségnek **két millió** ft mellett felvállalt kötelezettségeinkhez képest megkivántató biztositékot nyujtunk.

Jelzálogbanküzletünk megkezdését később lesz szerencsénk a n. érd. közönséggel tudatni.

Kelt Debreczen, 1872. szeptember hó.

Tisza biztositó és jelzálogbank.

Gróf Dégenfeld Imre elnök,
Móricz Pál első alelnök, Komlóssy Imre második alelnök,
Schwarcz Bernát, Bay Bertalan, Fráter Imre,
Móricz Antal, Pusztay Lajos, Makó István.
Igazgató tanácsosok.

Szepessy Kálmán vezérigazgató. Oláh Károly jogtanácsos.

456 7—12

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Szentesi István debreczeni lakos részére, alperes Kovács Péter és neje Szathmári Sára debreczeni lakosoktól 1230 aft. tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 3324 számu telekjegyzőkönyvben A I. 3573. és 7851. h. r. sz. alatt bejegyzett s 3000 aftra becsült zöldfautczai 2516. számu háza s telek és ennek 2 hold 550 négyszög öl külső földével együtt folyó 1872-ik évi okt. hó 29-ik, szükség esetére november hó 29-ik napján délutáni 3 órakor, a telekhivatal helyiségében tartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők: 1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10-%-a, vagy is 300 ft, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánat pénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-sö árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az 1-sö leütéskor azonnal, a 2-ik leütéstől 2 hónap, a 3-ik leütéstől 3 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak azonnal birtokába és használatába lép, tulajdonjoga azonban csak a vételér teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a. p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

Azok pedig, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1872-ik évi szeptemb. hó 20-dik napján tartott üléséből.

Igmándi József
telekkönyvvezető

516. 2—3

A halápi telek

al-haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Jablonczai Kálmánnal.

532 1—3

Arverési hirdetés.

A komádi község tulajdonához tartozó korcsmáltatási jog 3 évre, u. m. 1873-ik év 1-sö napjától 1876-ik évi 1-sö napjáig nyilvános árverésen haszonbérbe adása f. évi október hó 16-án délután 2 órakor a község házánál fog megtartatni.

A feltételek a község házánál az irodában megtekinthetők. Az árverelni szándékozók elegendő bánompénzzel ellátva meghivatnak.

Kelt Komádiban, 1872. szept. 29-én.

Török György, főbiró: **Pálfi Mihály,**
jegyző. 511 3—3 **Nagy Károly.**

Kiadó lakosztály.

Czeglédutcza elején a **2151.** számu ház emelete, hol eddig a polgári olvasókör helyisége volt, f. évi nov. 1-sö napjától fogva kiadó.

Értekezhetni a benlakó tulajdonossal.

518. 3—3

Értesités.

A nagytiszt. róm. kath. tanszék által választatott uj leánytanitónő, ki Debreczen vidékén több előkelő háznál nevelőnő volt, a rendes tanórákon kivül még a következőkben oktatand: d. e. 12 óráig kézimunkát 1 frt, d. u. 4—5 ig egy német nyelv órát adand 2 frt havi dijért. Továbbá zongorajátszásban is igen alaposan fog tanitni, és teljes ellátásra is fogad el leánykákat, kik nála a kellő oktatásban részesülendnek. — Értekezhetni

Jeszenák Leontin,
526 2—2 r. kath. elemi leánytanitónéval.

Arverési hirdetés.

Vagyonbukott **Deutsch Gotlieb** csődtömege részéről közhirré tétetik, miszerint a csődválasztmány határozatához képest a csődtömeghez tartozó boltbeli **füszer-áruczikkek s anyagok f. évi október 14-dik s következő napokon a czegléduteza elejéni bólthelyiségben** nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett elfognak adatni, mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Debreczen, szept. hó 27. 1872.

506 3—4 **Béressy Sámuel**
tömeggondnok.

Eladó hegyi szőllő.

Az érmelléken, a kiskágyai hegyen, egy szép helyen fekvő, jó karban álló szőllő nemes faju muskotályokkal, nagyszerü oltványos gyümölcsössel, vasas edényekkel, pajtával, borházzal, pinczével, istállóval és szinnel ellátva eladó. Értekezhetni az álmosdi reál-elkészszel, mint tulajdonossal.

512. 3—3

Debreczen, 1872. Nyomatott részv. tára. könyvnyomdájában.